

87ste vergadering

Dinsdag 3 juni 1997

Aanvang 14.00 uur

Voorzitter: Bukman

Tegenwoordig zijn 130 leden, te weten:

Adelmund, Aiking-van Wageningen, Apostolou, Van Ardenne-van der Hoeven, Augusteijn-Esser, Bakker, Beinema, Van den Berg, Biesheuvel, Blaauw, Blauw, Van Blerck-Woerdman, Bolkestein, Van Boxtel, Bremmer, Bukman, M.M. van der Burg, V.A.M. van der Burg, Van de Camp, Cornielje, Crone, Van Dijke, Dijksma, Dijksman, Dittrich, Van den Doel, Doelman-Pel, Duivesteijn, Essers, Feenstra, Gabor, Van Gelder, Van Gijzel, Giskes, De Graaf, Van Heemskerck Pillis-Duvekot, Van Heemst, Hendriks, Hessing, Hoekema, Van der Hoeven, Hofstra, Van Hoof, Hoogervorst, De Hoop Scheffer, Ten Hoopen, Houda, Huys, Janmaat, Jeekel, De Jong, Jorritsma-van Oosten, Kalsbeek-Jasperse, H.G.J. Kamp, M.M.H. Kamp, Keur, Klein Molekamp, Koekkoek, De Koning, Korhals, Lambrechts, Lansink, Leerkes, Leers, Lilipaly, Van der Linden, Marijnissen, Mateman, R.A. Meijer, Th.A.M. Meijer, Middel, Van Middelkoop, Mulder-van Dam, Van Nieuwenhoven, Noorman-den Uyl, Oedayraj Singh Varma, Oudkerk, Van Oven, Passtoors, Van der Ploeg, Poppe, Rabbae, Rehwinkel, Reitsma, Remkes, Van Rey, Van 't Riet, Rijpstra, Roethof, Van Rooy, Rosenmöller, Rouvoet, Scheltema-de Nie, Schimmel, Schutte, Schuurman, Sipkes, Smits, Soutendijk-van Appeldoorn, Van der Stoel, Swildens-Rozendaal, Terpstra, Van Traa, Ter Veer, Te Veldhuis, Verbugt, Verkerk, Versnel-Schmitz, Verspagnet, Visser-van Doorn, Van der Vlies, Van Vliet, H. Vos, M.B. Vos, O.P.G. Vos, Voûte-Droste, B.M. de Vries, Wallage, Van Walsem, Van Waning, Weisglas,

Van Wingerden, Witteveen-Hevinga, Wolffensperger, Wolters, Ybema, Van Zijl, Zijlstra, Zonneveld en Van Zuijlen,

en de heer Dijkstal, vice-minister-president, minister van Binnenlandse Zaken, mevrouw De Boer, minister van Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer, de heer Melkert, minister van Sociale Zaken en Werkgelegenheid, mevrouw Borst-Eilers, minister van Volksgezondheid, Welzijn en Sport, de heer De Grave, staatssecretaris van Sociale Zaken en Werkgelegenheid, en mevrouw Terpstra, staatssecretaris van Volksgezondheid, Welzijn en Sport.

□

De **voorzitter**: Waarde collega's. Hedenochtend bereikte ons het bericht dat ons medelid Broos van Erp gisterenavond laat is overleden na een zeer lang ziekbed. Hij is gedurende die hele periode – ik herinner mij nog het begin van het kersteces – in onze gedachten geweest en wij zijn al die tijd permanent in zijn gedachten geweest. In overleg met de familie zullen wij onze collega uitvoeriger gedenken volgende week dinsdag, bij de aanvang van de vergadering.

Collega Broos van Erp heeft uit dank voor alle vriendschap en medewerking van de collega's en de medewerkers van de Kamer en van de fracties een bloemstuk laten plaatsen op de leestafel in het ledenrestaurant, als afscheid voor ons allen. Hij heeft daar een tekst aan toegevoegd, die luidt: "Allen werkzaam in de Kamer, hartelijk dank voor de vriendschap en de steun die ik tijdens mijn ziekte heb ondervon-

den. Het ga jullie goed. Broos van Erp."

Ik moge u voorstellen hem een ogenblik in stilte te gedenken.

(De aanwezigen nemen staande enige ogenblikken stilte in acht.)

De **voorzitter**: Ik deel aan de Kamer mede, dat zijn ingekomen berichten van verhindering van de leden:

Van den Bos, wegens verblijf buitenslands;

Valk en Woltjer, wegens verblijf buitenslands, ook morgen;

Van der Heijden, Sterk, Vliegthart, De Jong, Fermina, Hillen, Dankers en Nijpels-Hezemans, wegens verblijf buitenslands, de gehele week;

Liemburg en Van Gelder, wegens bezigheden elders;

Dijksman, Van Gijzel en Rehwinkel, wegens bezigheden elders, alleen voor de avondvergadering;

Assen, wegens ziekte, de gehele week.

Deze berichten worden voor kennisgeving aangenomen.

De **voorzitter**: Ingekomen zijn twee beschikkingen van de voorzitters van de Eerste en Tweede Kamer der Staten-Generaal inzake aanwijzing van het lid Hirsch Ballin tot plaatsvervangend lid van de Noord-Atlantische Assemblée en aanwijzing van het lid Postma tot lid van de OVSE-Assemblee.

Deze beschikkingen worden voor kennisgeving aangenomen.

De heer Marijnissen (SP)

De **voorzitter**: De overige ingekomen stukken staan op een lijst die op de tafel van de griffier ter inzage ligt. Op die lijst heb ik voorstellen gedaan over de wijze van behandeling. Als aan het einde van de vergadering daartegen geen bezwaren zijn ingekomen, neem ik aan dat de Kamer zich met de voorstellen heeft verenigd.

Aan de orde is **het mondelinge vragenuur**, overeenkomstig artikel 136 van het Reglement van orde.

Vragen van het lid Marijnissen aan de minister van Volksgezondheid, Welzijn en Sport, over **de problemen bij de intensive care**.

□

De heer **Marijnissen** (SP): Mijnheer de voorzitter! Afgelopen zaterdag vernamen wij dat mevrouw Borst de nieuwe politiek leider wordt van D66. Vanaf deze plaats wil ik haar graag met die aanwijzing feliciteren. Ik wil de D66-fractie ook graag feliciteren met zo'n lijsttrekker.

Maar, mijnheer de voorzitter, het zal u niet verbazen dat ik hier iets aan moet toevoegen, namelijk dat ik noch mevrouw Borst, noch de D66-fractie, noch de gehele paarse coalitie echt wil feliciteren met deze minister van Volksgezondheid en dan

in het bijzonder het beleid. Immers, de structurele tekorten op de begroting voor Volksgezondheid leiden tot steeds grotere problemen. De problemen in de thuiszorg zijn bekend, evenals de problemen van de wachtlijsten voor specialistische hulp, de wachtlijsten voor gehandicapten en dan nog de eigen bijdragen voor fondspatiënten.

Daar blijft het echter niet bij: ook de kwaliteit van de zorg komt steeds meer onder druk. Zo vernamen wij afgelopen week uit een onderzoek van de universiteit van Utrecht in opdracht van de Nederlandse vereniging voor intensive care dat 50% van de intensivereafdelingen de huidige situatie, te weten het plaatsentekort, omschrijft als een nijpend of groot probleem. Verder moet elke intensivereafdeling gemiddeld eenmaal per week een patiënt weigeren. Deze zaak is niet nieuw. Immers, in maart vorig jaar reeds stelde ik over deze kwestie vragen aan de minister en in maart van dit jaar bleek dat de academische ziekenhuizen Amsterdam, Rotterdam, Nijmegen en Utrecht jaarlijks honderden patiënten in levensgevaar moeten weigeren. Daarom stel ik de volgende vragen aan de minister.

Hoe is het mogelijk dat de problemen nog steeds bestaan en niet zijn opgelost, terwijl het evident om een kwestie van leven of dood

gaat? Het bericht in de Volkskrant van vanmorgen over de vreselijke afloop van een vrouw uit Alkmaar illustreert dit nog maar eens. In het Algemeen Dagblad van 8 maart van dit jaar wees de cardioloog van het AMC er reeds op dat de huidige situatie leidt tot doden.

Vindt de minister het, nu het probleem opnieuw duidelijk op tafel ligt, ethisch aanvaardbaar dat mensen in het slechtste uur van hun leven verstoken blijven van medische zorg?

Hoe verklaart de minister het verschil tussen haar opvatting in eerdere discussies dat het om incidentele gebeurtenissen gaat, en de uitkomsten van het Utrechtse onderzoek?

De finale en allesbeslissende vraag is natuurlijk of de minister nu van plan is in te grijpen, ja of nee. Eerder verwees zij de zaak terug naar de ziekenhuizen, maar het lijkt mij dat het moment daar is dat de minister tot actie overgaat.

□

Minister **Borst-Eilers**: Mijnheer de voorzitter! Ik begin graag met de heer Marijnissen te danken voor de vriendelijke woorden waarmee hij zijn inbreng begon. Vervolgens reageer ik op zijn aanzienlijk kritischere vragen.

De heer Marijnissen begon met een aantal algemene vragen en noemde hierbij al snel het voorbeeld van de patiënte over wie vanmorgen iets in de Volkskrant stond. Het lijkt mij goed dat ik hiermee begin. Ik betreur het natuurlijk bijzonder dat deze vrouw, die aan een levensgevaarlijke aandoening leed, namelijk een uitstulping van de grote lichaamsslagader, niet een operatiekamer heeft kunnen bereiken waar men de noodzakelijke, heel moeilijke en gevaarlijke operatie kon uitvoeren, en dat zij op weg naar het ziekenhuis is overleden. Het is niet zeker dat haar leven gered was als zij een dag eerder vervoerd had kunnen worden, maar dan was in ieder geval wel het uiterste geprobeerd. De reden waarom er een dag eerder geen plaats in het AMC was, was dat men daar te maken heeft met een resistente stafylokokkenbacterie, waardoor er een opnamestop was op de intensive care en een deel van de operatiekamers, voorzover op dit ogenblik mijn informatie van de inspectie strekt. Dit is in ieder geval